

НОВА УКРАЇНЬСЬКА ШКОЛА: ОФОРМЛЕННЯ ДОКУМЕНТАЦІЇ

У першому класі 2018/2019 навчального року обов'язково мають бути щоденники? Чи мають право методисти/заступники директора збирати їх на перевірку та яким має бути покарання за деякі похибки у веденні щоденника?

Наявність і перевірку щоденників **нормативною базою не передбачено**.

Чи потрібно вчителю НУШ мати конспект на кожний урок? Якими є вимоги до складання календарного планування?

Чинним законодавством України така вимога не передбачена.

Календарне й поурочне планування вчитель здійснює **в довільній формі**, у тому числі з використанням друкованих чи електронних джерел тощо. Формат, обсяг, структура, зміст та оформлення календарних планів і поурочних планів-конспектів є **індивідуальною справою вчителя**. Встановлення універсальних у межах закладу загальної середньої освіти міста, району чи області стандартів таких документів є **неприпустимим**.

Автономія вчителя має бути забезпечена академічною свободою, включаючи свободу викладання, свободу від втручання в педагогічну, науково-педагогічну та наукову діяльність, вільним вибором форм, методів і засобів навчання, що відповідають освітній програмі, розробленням і впровадженням авторських навчальних програм, проектів, освітніх методик і технологій, методів і засобів, насамперед методик компетентнісного навчання.

Учитель має право на **вільний вибір** освітніх програм, форм навчання, закладів освіти, установ і організацій, інших суб'єктів освітньої діяльності, що здійснюють підвищення кваліфікації та перепідготовку педагогічних працівників.

Отже, вчитель має право самостійно переносити теми уроків відповідно до засвоєння учнями навчального матеріалу, визначати кількість годин на вивчення окремих тем. Адміністрація закладу загальної середньої освіти або працівники методичних служб можуть лише надавати методичну допомогу вчителю з метою покращення освітнього процесу, а не контролювати його.

Чи змінилися вимоги до заповнення класного журналу в 1-му класі НУШ?

Фактичне виконання навчальної програми фіксують у класному журналі відповідно до Інструкції щодо заповнення класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів, затвердженої наказом Міністерства освіти і науки України від 08.04.2015 № 412, зареєстрованої в Міністерстві юстиції України 27.04.2015 за № 472/26917, та з урахуванням методичних рекомендацій щодо заповнення класного журналу для 1-4-х класів загальноосвітніх навчальних закладів (лист Міністерства освіти і науки України від 21.09.2015 № 2/2–14-1907-15).

За умов інтеграції (наприклад, якщо українська мова є складовою інтегрованого курсу «Я досліджую світ») у класному журналі українську мову фіксують і як окремий навчальний предмет, на який окремо виділяють

сторінки «Українська мова», і як частина інтегрованого курсу, на яку також виділяють окремі сторінки «Українська мова в інтегрованому курсі».

Звертаємо увагу на те, що рекомендації з поділу класу на групи під час вивчення української мови надані в листі МОН України від 22.05.2018 № 1/9–332. У разі поділу класу на групи в процесі вивчення української мови в класному журналі на запис уроків української мови як окремого предмета та української мови в інтегрованому курсі відводять окремі сторінки для кожної групи.

Головні тренди в освіті-2018: до чого готуватися вчителям та учням

Сучасні діти працюватимуть у світі, який ми не в змозі детально передбачити, бо швидкість змін зростає.

Але якщо 50 років тому дорослі навіть фантазувати не могли, що їхні нащадки житимуть у світі гаджетів та віртуальної реальності, нині є хоча б ця впевненість: майбутнє з робототехнікою, біоінженерією і нейронауками якісно відрізнятиметься від усього, що ми знаємо.

На думку американського футуролога Томаса Фрея, до 2030 року у світі стане менше на 2 млрд вакансій, бо професії застаріють. Тож дітей, немов космонавтів, варто вчити покладатися на свої сили, адаптуватися до нового та ефективно взаємодіяти.

Інтернет-магазин для вчителя

Тож яким має бути вчитель, щоб підготувати дітей, які, у свою чергу, будуть готові до викликів 2030-го? Цього року на WorldEducationForum цій темі приділяли чимало уваги. Одна з обов'язкових рис такого викладача — здатність постійно розвиватися та навчатися.

Прикладом може стати модель Таїланду, де донедавна все було монополізовано, роками в тендерах вигравали одні й ті самі фірми, а вчителі ставилися до підвищення кваліфікації як до формальності. Зараз же уряд Таїланду створив своєрідний інтернет-магазин різних курсів для вчителя. Варто лише орієнтуватися на 300 доларів на щорічне навчання — саме таку суму закріплено за кожним педагогом.

Підвищення кваліфікації вчителів: 150 годин і 7 компетентностей

На онлайн-платформі вчитель, відштовхуючись від свої потреб, інтересів та прогалин у знаннях, замовляє: «Хочу більше дізнатися про інтегративні уроки чи про метод проектів». Далі обирає організацію, яка йому до вподоби, і держава туди перераховує кошти.

Нововведення сприяло росту здорової конкуренції: пропозицій на ринку виникло набагато більше — курси не лише при університетах, а й розроблені громадськими спілками, закордонні ініціативи.

Торік на WorldEducationForum міністр освіти України Лілія Гриневич розповідала про те, як Україна створює онлайн-платформу, що дасть рівний доступ усім учням та вчителям до електронних навчальних матеріалів. А цього року міністр освіти Єгипту розповідав вже про запуск такої платформи, нюанси її роботи та ризики.

Керівники шкіл — агенти змін

Неминуче доведеться змінити систему підготовки вчителів, бо без цього неможливі інші реформи освіти. Має запанувати принцип: гроші ходять за вчителем. В Україні вже відмирає застаріла система перекваліфікації вчителів — інститути післядипломної педагогічної освіти як монополісти.

Але кожній школі треба подбати, щоб вчитель, навчений по-новому, не залишився одним у полі воїном. Агентами змін краще дозволити бути керівникам шкіл.

Кейс міністра освіти Єгипту доводить, що ефективніше працювати не з учителем напямую, а з усією командою школи і донавчати її лідера.

У навчальному закладі можна створити зразок, як нова освітня система може функціонувати. І на цьому прикладі легше буде презентувати досвід іншим школам. Україні варто було б повчитися цього, щоб якнайшвидше досягти змін.

Пошук шляхів управління реформами

Кожен доповідач так чи інакше говорив про управління реформами. Звісно, стан освіти в країнах різний, тому запропоновані зміни відрізняються. Але є і загальні проблеми та варіанти їх подолання.

Кенія нещодавно долучилася до реформ, проте представник цієї країни поділився тим, як довгострокові цілі розвитку країни залежать від осучаснення освіти. Але де знайти вже сьогодні на це гроші та підтримку?

У Кенії зробили ставку на співпрацю бізнесу й освіти, адже роботодавці вже нині зацікавлені в прищепленні молоді сучасних навичок. Старші школи та заклади професійно-технічної освіти знаходять нові способи партнерства.

Про аналогічний досвід розповідав і доповідач із Чилі, де донедавна освіта вважалася дорогим товаром, який не кожному по кишені. Але реформи допомогли створити найкращу систему освіти в Латинській Америці (згідно з доповіддю PISA). Наприклад, ваучери на навчання, які кожному учневі видає держава, дають шанс на таку підготовку, яка зробить згодом дитину конкурентоспроможною на ринку праці.

У Кенії та Чилі проводили сесії за участю бізнесу, щоб врахувати бачення шкільної освіти роботодавцями.